

SZERKESZTŐI IRODA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egész évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy cztintmternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvtári cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A parlament veszedelme.

Most már persze rimánkodnak: jaj a parlamentarizmus! Mi lesz a parlamentarizmusból?

Melyikből? Hol?

Ebből? Itt a Sándor utcában?

Hát most jut eszetekbe az aggodalom?

Mikor a kormány tucsat-számra jelöli ki és választja meg a képviselőket: akkor nem aggódtok.

Mikor nyakra-főre folyt a szavazás mint a parancsolat — ma ide, holnap oda, fenakadás nélkül, meggondolatlanul: akkor nem aggódtok.

Mikor azt mondta a kormány: ma a 14-ik szakasz; ezt el kell fogadni. Tiltakoztatok-e ellene? Nem. Elfogadtátok.

Mikor aztán azt mondta a kormány: a 14-dik szakaszon változtatni kell. Tiltakoztatok-e ellene? Nem. Így is elfogadtátok.

Ilyen ez a parlamentárizmusotok.

Napokig vitattátok, hogy a 25-dik szakasz jó. Mert a kormány is ezt ritatta. Napok múlva elfogadtátok a 26-dik szakasz módosítását. Mert a kormány is ezt fogadta el. Ilyenek vagytok.

Akkor kellett volna féltetni a parlamentarizmust. Tudjátok mitől? — A czimzéstől, a frivolitástól, az elvetelésétől. De bátrak voltatok és nem féltetek.

Faragott képet csináltatok magatoknak. A bálványt Tisza Kálmánnak hírtok. Mindig azt akartátok, a mit ő akart; az volt a jó, a mit ő tartott jónak; azt tettétek, a mit ő kívánt. Így-e? Tagadjátok el ha tetszik. De ha a kalendáriumnak minden szentjét megszentelték mégis csak így volt ez.

Tisza elment. Jött utána Szapáry gróf. Nehány új taggal a kabinetben és új elvekkel a kormányzásban.

De ti nem vagytok válogatósak. Tisza nektek jó volt. Am, jó nektek ez is. Más az ember, más a jelleme, más a természete, más a modora. Mind egy. A szolgálk ugyanazok, csak az ur változott.

Tisza hiva volt a választási elvnek. Ti is hívtok a választási elvnek.

Szapáry nem hiva a választási elvnek. Terítettél! A mint látom, ti sem vagytok hívei a választási elvnek!

ez még hagyján.

Hanem Tisza municipalista volt. Ti is. A vármegyék által kívánta a közigazgatást végeztetni. Ti is.

De Szapáry gróf nem municipalista. Ti sem. A közigazgatást nem a vármegyékkel kívánja végeztetni. Ti sem.

Ha Tisza hunyorított: minden szem pislogott; ha Tisza köhintett: mindenki köszörműlt a torkát; ha Tisza felállott: ti is felálltatok; mikor leült: ti is leültetek.

Jól emlékszem. Egyszer tévedésből állott fel egy propositio mellett. Vele együtt ti is. Ekkor észrevette tévedését. Odaszólt az elnökhöz, hogy a zajban nem hallotta a kérdés föltevését. Persze ti sem hallottátok. Az elnök újra fölteszi a kérdést. Tisza ülve marad. Ti is.

Ilyenek voltatok.

Tisza elment.

Ki az, aki szidalmaztatok? Ki az, aki minden rosznak a kútfeje és minden bajnak az okozója? Ki az, aki úgy van emlegetve, mint az alkotmányos élet szörnyetege, a balsors főforrása, a nemzet megrontója?

No hát ki volna más?

Tisza Kálmán!

Az államotatás tíz év óta hirdeti a mérsékelt ellenzék. A magyar parlamentnek e szerencsétlen girondeja magára vette a kezdeményezés fardaságát és odiumát. Hirdette, ismertette, érlelte az eszmét. Grünwald még köztetek volt, mikor agitációját megkezdte. Ezért és semmi másért kiderült magatok közül őt. Így volt. Hiába való a tagadás. Sőt azután is, ez előtt csak öt évvel erős küzdelem vitatott a vármegyék mellett a mérsékelt ellenzék ellen. Ott van a ház naplójának tanúsága. Minden sora titeket fenyeget. Minden betűje blyegget sőt rátok.

Ha korruptió van: akkor is meg volt. Hiszen azért jött az létre, hogy ilyen parlament lehessen. Ha rosz az adminisztráció: akkor is rosz volt. Hiszen ez is azért rontatott meg, hogy nektek szolgáljon pártczílokat. Ha vissza vonult az önkormányzati elem: akkor is vissza volt vonulva. Hiszen éppen a partizelmektől undorodott meg. Ha kvalifikálatlan a tisztviselői kar: akkor is az volt. Hiszen ti kandidáltatok a megválasztható csak az volt, akitől kortesszolgálatot reméltetek.

Nem változtok tehát a viszonyok semmit. Csak ti változtok parancsolatra. Föltéve pedig, hogy változtok, föltéve, hogy az államotatás immár érett gyümölcs lett, föltéve, hogy az idő körlehetetlenül követeli a rendszerváltozást; föltéve, hogy a vármegye, nem szükséges többé; hogy ezt a rothadt intézményt el kell már távolítani a haladás útjából: mindezt föltéve, honnan veszitek a jogosultságot arra, hogy ti, éppen ti bukozzátok le a vármegyét? Mit kerestek ti a kabinet mögött, mikor azt a municipalis elvet mely mellett küzdöttetek, elsöpörte az idő? Mi jogon vagytok kormánypárt, mikor nem a ti elvetek érvényesül, hanem a mérsékelt ellenzéké?

A parlamentárizmust féltitek. Miért? Mivel a szélsőbal vitatja, hogy a mi nem jó, az rosz. Dehát mikor szünt meg a vitakozás joga? Mióta köteles a szélsőbal a kormányt támogatni?

Ha féltitek a parlamentárizmust; féltésétek önmagatokról. Ti rontotátok meg azt. Ti zártátok ki onnan a kapacitáció lehetőségét. Ti uralkodtok ott; nem erkölcsi fegyverrel, hanem kortesfegyverrel. Ti cseréltétek föl a politikai igazságot a számszerű igazsággal. Argumentum helyett, votum kellett nektek. Hazaszeretett helyett pártfegyver; országos érdek helyett párt érdek.

Mit kerestek ott, a hol vagytok? Adott nektek az ország felhatalmazást arra, hogy államotatotok?

Ugyan kicsoda bizott meg azzal, hogy Szapáryt támogassátok?

Tisza teremtett titeket a maga képére és hasonlatosságára. Mi hát most a jogezim arra, hogy éljétek? Hiszen Tiszával együtt ti is elbuktatok. Mit kerestek Szapáry mögött? — Vagy úgy! Ti is azt, a mit Tisza? Intrikát!

Ugy álltok ott, mintha kiarendáltak volna az országot. Mintha pótolhatatlanok volnátok. Mintha csak veletek és csak általatok lehetne kormányozni. Hát nem látjátok, hogy Szapáry nem tud titeket kezelni? Nem látjátok, hogy a parlament kerekéi azért állottak meg, mert a kerékfogak többé nem illenek egymásba?

Haraguztok, hogy a közigazgatási javaslat nem jut dőlőre. Miért? Hiszen ti sem vagytok azzal megelégedve. Mi a szerepetek? Nem titokban készült-e a javaslat? Megkérdeztek ti-

teket? Nem megkérdeztek, hanem megáláztok, mert csak akkor vitték a javaslatot a pártkör elé, mikor az már a szakbizottságban is el volt fogadva.

Lássátok át, hogy ilyen politikai társaság nem hivatott arra, hogy nagy alkotást és tövös reformot hozzon létre. Menjétek haza. Veletek nem lehet immár kormányozni. A kormányos végelgyengülésben van; a hajó pedig letehet kapott. Ti nem bíztok a vezérben; ő sem bízik bennetek.

Ha igazán féltitek a parlamentárizmust, kérjétek meg vezéreteket, hogy bocsásson haza. Ez aztán választassatok meg magatokat elvek alapján, erőszak nélkül. Jöjjetek vissza független önérzettel; ne szavazó gépnek, hanem a kormány ellenőrének. Szeretettel a közjót iránt. Mellőzve a pártduhót. Az önérdéket is mellőzve. Mindig a jót keresve, mindig a rosszat kerülve. Ne áhitozzátok a kiváltságot a szolgaságban. Legyetek szabadok. Így a kormány is inkább megfog bécülni. Így az országnak is hasznára lesztek.

B. M.

Politikai hírek.

A Fejerváry-válság. Fejerváry br. honvédmíniszter hétfőn visszaérkezett Nagy-Váradról Budapestre s mint többek előtt megjegyzé, alig várja már, hogy alkalma legyen a mentelmi bizottság előtt nyilatkozni. Felfogása az Ugron-Uselac ügyről, mint a „Bp. H.” értesít meg a bizottság egyik-másik kormánypárti tagjánál sem találkozik helyesléssel s egyáltalán nem látszik könnyű dolognak a bizottsági tagok előtt oly megoldási módot találni, mely egy a parlament jogok, mint a miniszter álláspontja tekintetében kielégítő legyen. Nincs kizárva az a lehetőség, hogy a bizottság ezt az ügyet, a szokásos gyakorlatot s a házszabályok rendelkezésének szoros alkalmazásától eltekintve, a ház tagjaira nézve nyilvános ülésben fogja tárgyalni, úgy, a mint a véderővita idejében a Rohoney-Gedeon-féle mentelmi ügygel történt, a határozathozatal előtt természetesen meghallgatván Ugron Gábort is.

Uj képviselő. Ungmegye nagy-bereznai választókerületben hétfőn gr. Sztáray István egyhangulag képviselővé választották. Sztáray a kormánypárt hiva.

Orosz készülődések. A Kölnische Zeitungnak jelentik az orosz határról: Mig azelőtt az orosz határőrség legényességét csak a határ mentén fekvő helységek határhiva-

talaiban helyezték el, jelenleg mindenütt jelentékenyen szaporították a gyalogos katonaság elhelyezésére szolgáló külön épületek számát. Azonkívül hozzáfogtak tisztalakások építéséhez is, a miből a határőrség újból való megszállását lehet következtetni. A katonailag szervezett határőrség kiegészítő részét képezi a rendes hadseregnek.

Minisztertanács. Mint Bpestről értesítettek hétfőn este több óráig tartó miniszteri tanácskozás volt. A tanácskozás tárgyat már előzetesen bejelentette a minap Szapáry Gyula gróf miniszterelnök a liberális klubban. Arról volt szó, hogy most már ismervén az ellenzék elhatározását, végleg megállapítsák, hogy a kormány mittevő legyen. A minisztertanácsokozásra sorra feliettek a fővárosba a miniszterek, kik többnyire vidéken voltak. Szapáry gróf miniszterelnök hétfőn délelőtt jött meg Taksonyiból, Fejerváry báró honvédelmi miniszter vasárnap este Nagyváradról, Baross kereskedelmi miniszter hétfőn délelőtt Trencsén-Tepliczből, Wekerle pénzügyminiszter hétfőn délelőtt Dánosról és Csáky gróf közoktatási miniszter hétfőn reggel a Szepességből sietett a fővárosba a miniszteri tanácskozásra.

Az ítélet.

(s) A Szapáry-kabinet a végső erőfeszítéseket teszi. A hatalma megingott és összeeséssel fenyegeti. Ezt a megingott hatalmat akarja megszilárdítani és megtartani s azért nem riad vissza semmi erőszaktól, a mely által célját elérhetőnek hiszi.

Tegnap délután a kormánypárt nagy hadtanácsot tartott. Konstatálták, hogy a függetlenségi párt nem hajlandó engedni sem szóra, sem ígéretre. Meg kell tehát fenyegetni, meg kell törni, meg kell semmisíteni. A hatalom, az erő a miénk csak akkorunk és parancsolunk kell s az elveikhez hazájához hű függetlenségi párt eltöröltek a földszínről.

Aztán elhatározták, hogy csak azok maradjanak Magyarországon, politikai küzdelemben, kik tulajdonképpen nem küdenek, nem opponálnak. Véleményük, eszméjük, akaratuk nincs, hanem minden tagjuk úgy mozog, a mint a kormány akarja; elhatározták, hogy másnak nem szabad élni csupán a politikai haléknek. Ezért a dissidens elemeknek a kik a közigazgatási törvényjavaslatnál nem voltak megelégedve: veszni kell. Ugy kell nekik. Miért nem hajolnak meg a kormány mindenható hatalma előtt? Mért nem hunyják be szemüket és mért nem dugják be füleiket, hogy ne halljanak, ne lássanak hanem legyenek enged-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZAJA.

1891. augusztus 5

Uti táskából.

Írta: ENDRŐDI SÁNDOR

Virágok a homokon.

XII.

Sylt nem az arisztokraczia fűrdője. Tulnyomlag a vagyonos középosztály s a kereskedő világ emberei látogatják, magukkal hozva természetesen a nagy városok civilizációjának egy részét, amely elöl azonban itt könnyű menekülni. Mindaz, a mi modern s nem eredeti: a tulajdonképeni fűrdőtelepen, új Westerlondon van összehalmozva, melyen éppen ezért nincs is semmi meglepő. Engem szinte bosszantott ez a kis új telep a maga városias formájával, utcáival, vendéglőivel, kávécsarnokaival, kirakataival, üzleteivel s különösen épületeinek jellemetlen stíljével, mely az északi frizek sajátosságaiából nem vett fel egy vonalat sem, s mint érthetetlen kuriozum áll a szigetlakók Westerlandjának egyszerű, idilli házikói mellett. És össze van szorogtatva, mintha nem volna elég tér az építkezésre, holott az egész sziget csupa lélegző, illatos lóherrel, fűtűs erikákkal, selem pázsittal és sürtű harasztal benőtt fennsík.

Az élet a fűrdő-városkában csak olyan, mint egyebütt. Table d'haute-ok, hangversenyek, színelőadások, bálók, — szóval egy csomó olyan fajta szórakozás, amiért én nem

jöttem Sylt-re s éppen ezért nem is vettem bennök részt. — Megvallom őszintén: a közönség sem igen érdekelt. Ugyanezeket a figurákat és alakokat bőven látni Berlinben és Hamburgban is, csak hogy ott más érzéseket föltűtök. A tengerparton azonban — mintha kicsérélték volna ezt az ismert publikumot — más színt, más jelleget kap minden ember, s itt már nem érdektelen kisszétnézni közöttük.

A fűrdő közönség legnagyobb része jóformán az egész napot a parton tölti. Ott van a teljes kényelemmel berendezett olvasó terem, a női és férfi fűrdők körülbelül két kilométernyi távolságban egymástól, a parti restaurációk s az a finom, pompás homok, melyen kellemesebb heverészni mint a leg rugalmasabb pamtagon.

Itt nyüzsgő, bizseg reggeltől estig a tarka-barka tömeg s üdül a tenger hatalmas levegőjében, nem törődve a majd mindig gomomba széllel sem, a napsugárral, annál kevésbé a szárazföld „illik vagy nem illik” hókusz-pokuszaival.

Az érzékenyebb idegzetűek vászon sátrakba vonják meg magukat, mások fonott s tetőzetes szőlyékre helyezkednek el, — legtöbbször azonban a homokba heverész, szél és hullám ellen körülszanczolva magát jó magasan.

Figyelmeztetéstül egy fatáblára ez az szó van felírva: „Strandschönung!”, — de azért e partokat senkisék kiméli. Örege, apraja egyebet sem tesz egész napon át, mint bontja, hordja, lyuggasztja, pusztítja a talajt. Az

érkezőnek jóformán az az első dolga, hogy elfoglal egy darab homokterületet a parton s abból aztán homokvárat formál, melynek mélyedésében kényére-kedvére végiglustálkodhatja a napot. A könnyű kis ásó és kapák folytonosan csillognak és működnek itt. Egész családok öröme, napi szórakozása ez az edző, játékos munka, de legkivált a gyermekeknek, a kik megkínált arccal, felgyűrűközve, meztőláb dolgoztatnak a homokbástyákon, melyek valamivel kétségkívül maszszivabbak, mint egy — légvár falai.

Mily kedves, bővülő kép!

A sárgás partokon üdén és kecsesen hajlongnak föl-alá, mint megannyi ingó-lengő bimbócska, maga a szirmokba szökő élet.

Virágok a homokon.

Megannyi bohókák, ugrádozó madársrópkódó pillangóként csapongnak szerte-szét. Piros kis sipkák — pipacsok a verőfényen — fel-felvillognak hozzám: sokszínű zászlócskáik, melyeket a homok sánczokba tűzdeltek, vidoran lengedeznek a friss szélben; a kis ásó és kapák pedig folytonosan csillognak mint a tűkőr darabok. Néha-néha hirtelen harcban gomolyog össze egy-egy kisebb csapat. Dobpergés hangzik, — mintha magyarokat zörgetnének.

— Tűz! zendül fel a vezényszó s marokkal kezdi egymás szeme közé szórni a finom, de súlyos quarcz-törmelék, a parti homokot. Csak úgy cikákolnak bele a kis hősök.

— Előre! S a „Sylt Compagnie” kitesz magáért: az ellenség esufosan megszalad.

Mily diadalmas arccal állanak ott a győzők! Mily „hurrah”-zás támad! Hogy emelgetik a magasba s lobogtatják fekete-piros-sárga zászlóikat! S a futó és tütrűlköző ellenség sora közlő hogy rohannak le a parti vendéglők korridorjáról a vigasztaló anyák!

— No, majd máskor meg ti győztök, azért nem kell kétségbeesni!

S ez apró cseprő, sürgő-forgó pöttönyvilág háttere a hatalmas, sötétzöld, végtelen oceán! Mily ellentét! Nevetséges csukorsüteményekhez hasonlító babák egy óriás lábainál, aki csak morogni tud. Am e jókedvű pajkos kis gyermekek nem sokat törődnek a morgó öreg ural, nem is félnek tőle semmit, szembe kaczagják és színes kavicsot dobálnak a habjaiba. Mintha rózsza szirmokat dobálna az ember a vihar szeme közé. Aztán belefutkosnak a parti hullámok s ficzánkolnak, lobicskolnak ott, mint tarka pikkelyezett, apró halacska.

— Oh ha most az én kis fiaim is itt lehetnének! Mily édes tiszta öröm volna ez! S elborított valami mélabus fájdalom, melytől a szívem csendesesen reszketett.

A játszó gyermekekhez közel egy jó gömbölyű hasu s telt arcu uri ember hevert a homokban s hortyogott, Mellénye félig kigombolva szája nyitva, öklei a feje alatt, puha sapkája a szemébe huzva.

Miatta mormoghatott a tenger, dudolatott a szél és játszhattak a gyermekek.

Csak aludt, csak hortyogott és kétségkívül hízott még alában is a megelégedéstől és józanságtól. Nem bántotta semmi vágy, nem zavarta fel semmi gond, tépelődés, mint engemet. Lehet, hogy neki is volt családja, lehet, hogy nem, de mindenesetre neki volt — igaz a.

Egy élet titka.

Wood asszonytól.

Az „Ellenzék” számára fordította AMICA.

MÁSODIK RÉSZ.

I.

A munkások gyűlése.

(Folytatás.)

(25)

Szinte szükségtelen megjegyezni, hogy Sunyi Samu és társai azon tudatlan és jellemetlen osztályt képviselik, kik a sztrájkokba belemennek. A munkásoknak tökéletes igazuk van midőn fizetésüket és idejüket illetőleg a legelőnyösebb feltételeket igényeznek megkapni mindig, feltéve, hogy sem a gazdák, sem a társaik egyéni szabadságába nem avatkoznak.

II.

Ketterfordba vissza hivatva.

Clay Ausztinnak igaza volt. Qual Pétertől megszabadulva, aki a Samu terveinek még az öreg Fehérnél is nagyobb ellensége volt. Samu előtt nyitva volt a tér, s ugyancsak rágyújtott. Fülbe mászó szavakkal ostromolta a hallgatóságot — s már mondott, hogy Samu valóban birt az ékesesszólás adományával, durva volt az esz darabos, de a most körülte levő osztály izlésének teljesen megfelelő. Érveket hozott fel érveik ellen, melyek éppen olyan csúlényok voltak mint

mes családok, kik urok parancsszaván kívül más törvényt, más bölcsességet, más erényt és más kötelességet nem ismernek.

De veszni kell a mérsékelt ellenzék soraiból is azoknak, a kik egy vagy más dologban opponálni merészeltek a kormánynak. A legkiváncsabb áldozat Kaás Ivor, ez a vehemens svéd báró, a kinek súlyos csapásai alatt már nem egyszer recscent meg a Szapáry miniszteri széke. Kaás Ivornak pusztulni kell, Lindnernek pusztulni kell, Ábrányi Cornóinak pusztulni kell és még pusztulni kell másoknak is a mérsékelt ellenzék soraiból, mert nem voltak annyira simák, annyira hallgatók, annyira nyugodtak és annyira elégedettek Magyarországon sorsával, mint nagynevű vezértük Apponyi Albert gróf, a ki olyan csodálatos metamorphosion ment át a véderóvita óta és a ki Magyarország helyzetét annyira megjavultnak, annyira virágzóknak és kedvezőnek találja, hogy egyáltalán nem tartja szükségesnek tiltakozó szavát felelőnek, amikor a németek hazafülszólást követnek el, mikor a horvátok rendetlenkednek, mikor a hadsereg terrorizálja a parlamenti szólásszabadságot.

Ámde leginkább pusztulni kell a függetlenségi és 48-as pártnak. Haláluk halálával kell ezeknek meghalni. Nincs kegyelem. Különösen az Ugronék pártja veszedelmes mindenek felett a kormánynak. Hisz ez a kis párt minden nap mamelukot evett és Ugron egyedül kétségbe ejtette a tisztelt pártot miniszterestől együtt. Ugronnak mindegyképpen pusztulni kell; ha nem segített Uselac, majd segít Szapáry! Ennek az embernek a tehetsége, a honszerelme, az elv hűsége, a bátorsága veszedelmes egy olyan kormánynak, a melynek annyi gyengesége, annyi könnyelműsége, annyi rejtegetni valója van, mint a Tisza Kálmán örökébe jutott Szapáry kabinetnek.

Az Ugron Gábor tehetsége kész veszedelem. Tehát mindenképp lehetlenné kell tenni. Sok zavart, sok főfájást, sok kellemlenséget okoz a kormánynak azáltal, hogy annak mulasztásait szeméremre hánynak, hibáit megrója, könnyelműségéért felelősségre vonja. Ugron igen érzékeny higány a nemzet testének hőmérőjében. Megérzi annak minden változását és felszisszen annak legkisebb fájdalomra. Ugron ott van mindenütt, ahol védelmezni kell a nemzet érdekét és ott van mindenütt, ahol vérző sebet kötni kell a nemzeti testnek. Ugron igen biztos irányító, mely a nemzetnek hajóját megmenekíti attól az örvénytől, a mely felé akkora előszeretettel vezetik kormányosai.

Ezért Ugron Gábor nagy szálla Szapáryék szemében és ezért ragadnak meg minden eszközt, a melylyel Ugronnak ártani lehet.

Tegnap kimondatott az ítélet. Az opponálóknak veszni kell. A kinek akarata, elve, hite, reménye nem egyezik a Szapáryéval: annak nincs több helye a forumon. Azoknak készen áll a máglya! Azok mehetnek a tűz halálra. Azok énekelhetik a szent h t martyrjaival: Ave Caesar morituri te salutant!

Csak hogy ezen erőszakos hatalmaskodás minden következményével aligha leszámolt a kormány. Azok a következmények keservesek lehetnek, mert a nemzet rokonszenve és elismerése kísérté az elitelt férfiakat közpályájukon, és a nemzet szeretete meg fog jelenni mellettük akkor is, a mikor a máglya fölé állítja őket a kormány hatalma. Ez a szeretet pedig erős. Erősebb a kormánynál és erősebb Bécsnél is. És ha egyszer ez a szeretet keserűséggé változik át a türhetetlen nyomás alatt: egyszerre semmisíti meg azt a gögös hatalmat, melynek fényében ma a miniszterelnök ur kéjeleg.

Ez lesz az igazságos ítélet: mert ez a nemzet ítélete lesz!

A T. Ház.

Saját tudósításunk. —

Bpest, aug. 4.

A kormány hallgató soraiban ma egész nap vészhirességek születtek. Klotür, parlament feloszlatása, a házszabályok szigorítása, és még sok vészesebb híre, mitől megrémüljön az ellenzék.

Ma közölték a kormánypárt korifeusaival a kormány megállapodásait, melyeket Szapáry miniszterelnök a szabadelyű párt mai értekezletén a párt elé fog terjeszteni. A folyosón és a miniszteri szobában állandóan folytak a tanácskozások, s a házban már a verebek is csiporgáltak, ami történni fog. Azal, a miben a kormány és a kormánypárt megállapodtak, összefüggésben állt Vadnay Andor módosítványa, mely szerint az első §-ból az „ezen törvény” kihagyatik s e helyett csak „a törvény” kifejezésre vették be.

A függetlenségi párt szónokai közül eddig beszélt Szadovszky József, a ki kimutatta, hogy a mult választások alkalmával, ha szabadelyű párti jelölt állott mérsékelt ellenzéki jelölttel szemben, legerősebb kortes érve volt a választási rendszer megtartása az államok megtámadása. Szadovszky után szölkottak még Szendrey Gerzson és Dobay Antal. Még 9 szónok van felírva az első §-hoz.

Hanem azért az első szakasz vitája még kilencz nap múlva sem ér véget. A kormánypárt sejtje és hatalmának érzetében erőszakoskodásra fog vetemedni.

Titkos sugdosódás foly a házban és a függetlenségi párt ellen Szapáry aligha nem indít akna harcot.

Különben ma a vita elég nyugodtan folyt. Különös dicsőréttel emlékezhetem meg Szadovszky József beszédéről, a ki hangsúlyozta, hogy az erők összpontosításának hamis jelszava csak bajt szerez. Szomorúan ta-

pasztalta ezt az ötvenes években Ausztria, mely az erők összpontosítása következtében egymástól veszítette el tartományait. A magyar nemzet igazi képviselői nem engedhetik meg, hogy Magyarországot hasonló katasztrófa elé sodorják. Az első szakaszban a hány a szó, annyi a valótanság. Nekünk nem erős kormányra, hanem erős államra van szükségünk. Kifejti ezután, hogy minő bajok örökök forrásává lesz a kinevezési rendszer s végül kijelenti, hogy a szakaszt nem fogadja el, hanem pártolja Helfy Ignáz módosítványát.

A vita délután két órakor ért véget. Hogy holnap milyen napja lesz a háznak, azt csak ma sejtteni lehet.

Mire készül a kormány?

Bpest, aug. 4.

A kormány mindinkább kezd megbárátkozni az országgyűlés szétosztatásának eszméjével. Készíti is elő az utat. Félhivatalos közlönyei még csak távolról pengették. Ugy hangzott, mint messze erdőből jövő katonai zene, mely akkor lesz egyszerre nagyon is hangos, a mikor nem fedik el a fák a zenekart.

Már a bécsi lapokban a „mars” keményebben szól. A „Neue Freie Presse” jóformán kimondja, hogy elkerülhetetlen az országgyűlés feloszlatása, sőt biztatja a kormányt, tegye meg e lépést, mert egyéb számára ugy sincs hátra. Ne várjon, ne huzavonászkodjék, hanem tegyen, ez a jelszó végig vasárnapi cikkékn.

A kormány az alatt miniszteri tanácsban gondolkodott mitevő legyen is tulajdonképp? Gr Szapáry tényleg annyira elvesztette erejét, a parlament vezetése iránt, hogy baklövésre baklövést halmoz. Nem veszi észre, hogy az ellenlábás klikk ugratja mélyebbre és mélyebbre, hogy bukása annál csattanósabb legyen, hogy az esésből fel ne kapaszkodhasson és ismét Tiszák legyenek a helyzet urai.

E beugratás hatása alatt érelődik gr. Szapáry Gyulában ismét az a gondolat, hogy a többség hatalmát egész erővel ellene zudítja a függetlenségi pártnak és kényszeríteni fogja azt, hogy a vita mostani medrért elhagyva, az obstrukció teljesen fölszínre jusson.

Azzal biztatják tanácsadói, hogy a rendes tárgyalási órák megtoldása kihozza majd sodrából a függetlenségi pártot és az obstrukció egész vadságában lép előtérbe, a mi által a függetlenségi párt veszt az ország előtt, s csakhamar oly éles ellentétbe jut a közvéleménnyel, hogy a képviselőházat épp a legjobbkor lehetne eloszlatni, s a választásokon a függetlenségi párt mulhatatlanul vereséget szenvedne.

Hogy is van az, hogy a kit az istenek meg akarnak verni! No, mert gr. Szapáry is ilyesmi mutatkozik. Olvassa közlönyeinek cikkei, melyek nap-nap mellett arról irnak, mint veszt tért a közvéleményben a függetlenségi párt, mióta Szapáry Gyula gr. miniszterelnök kimetszette a hályogot a nemzet szeméről és nyilatkozatai által kényszerítette szint vallani az agyonbeszélőket. És gr.

Szapáry mámorral szíjra be a tömjén illatot. Nem látja a kezét, mely a parasztat a tömjén alá rakta, nem látja tehát, hogy felültetik.

Vereséget vereség után szenved a vita folyama alatt a kormány fejes de tollas darai, mégis szép fittyszóban dicsőöses győzelmet zengedezik. Lépre ragad és rohanva megy saját veszedelmébe. Mert képtelen dolog a függetlenségi párt erkölcsi vereségéről álmodozni, a mikor épp ez a fél a provokált és a kormány a provokáló javaslatának erőszakolásával, az elnapolás visszautasításával és a szünetnek oly föltételhez kötésével áll elő, mely egyenlő a szolgasági bérreha elfogadásával.

Ha tehát gr. Szapáry a többség hatalmi eszközeinek latba vetése után történő esetleges heves vitákért a függetlenségi pártot akarja felelőssé tenni és a közvélemény haragját reá vonni, akkor ismét oly számadási hiba előtt áll, mely végzetessé teszi eddigi baklövésének sorozatát.

Ha a vita csakugyan kitalálna hágni mostani medréből, oka a kormány és a többség lesz. De ez esetben oly viharosakká válhatnak a viták, hogy legelőször is Szapáry Gyula grófot seprék el a miniszterelnöki székről. Neki tehát legkevésbé áll érdekében a vitát ide terelni, hanem igenis érdekében áll ravasz tanácsadóinak, a kik menthetetlenül elveszíteni akarják és a kiknek hízog száva, kapkodásai közt, legjobban behatol füleibe.

Uselac ügye otthon

Fiume aug. 3.

Magától értetődik, hogy az Ugron-Uselac ügy mai napig az itteni külföldi párt-szervezetek érdeklődését ébren tartja. A Jellachich ezredbeli tisztikar valószínűleg felsőbb utasítás nyomán tökéletesen visszavonult a város társadalmi életétől, de azért álláspontját és nézeteit a budapesti sajtó nemkülönben a képviselőház e részben tett nyilatkozatai meg nem változtatták.

Amaz esetre ha a dolog szokás szerint valami ügyetlen expedienst után közbűnsen elintéztetnék a nélkül, hogy a merev ellentétek és ellenomások — ne mondjuk valótanságok — felderítetnek, a nevezett ezred tisztikara példáját adandó alkalommal mások is követendik s így majd egy szép napon arra fogunk virradni, hogy a magyar király és az osztrák császár parancsai közt nagy különbséget találjanak, a mint ez már tényleg annak idején megis történt.

Fiumében minden józanul gondolkozó ember nem annyira Uselac századost, mint inkább ennek feljebbvalót hibáztatja, kik őt a tüntetésszerű fellépésre bátorították. Az egész ügyben azonban leginkább azon körülmény vehető komolyan számba, hogy a Jellachich-ezred tisztikarának túlnyomó többsége német, nem pedig horvát eredetű tisztből áll, kik az Uselac-cal való szolidaritást nem annyira nemzeti ellenszenvből, mint inkább ama tradícionális gyűlöletből merítették, mely az osztrák hadseregben Magyarország ellen mesterségesen tápláltatik.

Ugyan mi lett volna, ha valamely magyar irányú tüntetésben hasonló eset fordul elő, ha az ezred egyik másik tagja annak ellenkezőjét teszi, mit Uselac százados tett?

Ilyenkor az illető tiszt két napig sem maradhatott volna meg Fiumében. Az inszubordináció és tisztí dekorum ily módoni megsértése komoly következményeket szokott

maga után vonni, de csak úgy, ha maga selete a Gesamt Gefühl és Gesamt ellen tüntet.

A hiba tehát nem Uselacban, hanem ezred parancsnokában, vagy annak tisztjében, hanem ott keresendő, hol az emelkedő évszázadok óta hasonló cselekedetekre kik és buzdítják. A katonai sajtó nagyrésze, hogy Londonban néhány részeg tülhizott angol katonát az első sztráka parádára kirukkolni, hanem mindig duzzogott, még csak a déli marhad sör elmaradása a gyomorral való hatást nem tette. Arról azonban senki sem beszél, hogy a fumei katonai tüntetés közel ható pártolása a legszomorubb következményeket vonja maga után.

Lassankint majd oda jutunk, hogy különböző nemzetiségű ezredek békeegymás ellen tüntetvén, háboruban való kódot folytatandják és könnyen bekövetkezhet az annak idején Wallenstein által előfordult események ismétlése, a wallon lovasok és magyar pandurok más közt formális csatákat vívják.

Ehhez nagyon közel állunk. Menőrtünk bajainkon túl a Kárpátokon északi tenger partjára, azt a szentpétervári orosz katonai lapokból ki lehet olvasni. Különösen kiemeltetnek ama mozzanatok, melyek a panszláv eszme terjesztését az orosz-trák-magyar sereg körében feltüntetik.

Orosz francia szövetség

Az európai politikai világ figyelmét legfőképpen az orosz francia szövetség látkoztatja.

A nagy horderejű politikai esemény az alábbi legújabb tudósításokat adhatjuk.

Pétvári jól értesült politikai körben ezt beszélik, hogy a császár jóváhagyta a francia-orosz védelmi szerződésnek Orosz és a francia miniszterek által aláírt tervezetét, a melyet a minisztertanács jóváhagyott. A szerződés a hadügyminiszter és a pénzügyminiszter változatlanul aláírta. Másrészt azonban olyan egyéniségek, a Francia látogatás körülményeit pontos ismerik, nem hiszik, hogy a dolgok ma ennyire fejlődtek volna.

A bécsi Pol. Corr. pétvári tájékoztatója ezeket írja:

A francia hajóhadnak Kronstadtban történt ünnepélyes fogadtatása alkalmából Oroszország és a különbség, a Magyarországi és Franciaország kormányai és társadalmi élete között van.

Ha ennek dacára a külügyi politika terén közölednek egymáshoz, ez nemcsak baráti érzelmek kifolyása, hanem az ered, hogy a hármasszövetség által maradt mindkét fél a kibontakozás szükségét érezte.

Mig a hármasszövetség írott szerződésen alapul, addig a francia-orosz barátság egyetértésben nyilvánult, melynek közös érdekeiket támogatták és egy kisérlet folytán közel volt a veszély, hogy egymás iránti bizalom meglazul.

Ha tehát nem akartak formális lezettségeket vállalni, módot kellett keresni arra, hogy a megingatott bizalom helyre jöj. Mindkét fél szükségét érezte, hogy egyértésének bizonyítékát adja s ez a francia hajóraj látogatása és lelkes fogadtatása teljesen sikerült.

A Kronstadtban és Pétvárott lele eseményeknek másféle magyarázata találva esemes mert az ott mondott békényilatkozatok is e mellett bizonyítanak.

Az orosz sajtó helyesli a francsajtonak azt a nézetét, hogy a közöledés rejtőttéhez nem szükséges írott szerződés.

valószínűk; azt mondta nekik; tölük függ — és nem a gazdáké, hogy azt a kedvezményt, melyért felállanak — megnyerjék. De Samu nem kedvezménynek nevezte — hanem igazságának. Csak szilárdan legyenek és hívek egymagukhoz — mondá — s a gazdáknak engedni kell: kénytelenek lesznek vele, mert nem lesz más út előttük.

Samu azzal fejezte be beszédét, hogy mérges tekintettel körül nézett, azt kérdezve, hogy férfiak-e vagy rabizolgák? — s az emberek tombolva és ölözve kiabáltak, hogy ők soha sem lesznek rabizolgák.

A gyűlés izgatottsággal s pompás kedéllyel végződött, az emberek felfuvalkodva, s vérmes reményekkel telve mentek, hazanémelyek azon széd időről álmodozva, melyre nem sokára virradni fognak, némelyek mámoros fővel botorkáltak haza, miután a keltetőnél többsöt töltötték fel a garatra.

Sunyi Samu tántorogva ment haza vagy tíz ember kísérettel, beszédét hallgatva — mi folytonosan áradt belőle — amár nem épen azon Daffodilnak a gyönyörűségére, kik apró gyermekeiket állatták, vagy maguk próbálták elaludni. Mit törődött azzal Samu, hogy kiket háborít? Tántorogva ment, karjaival hadonázva, s lázító szavakkal mondva, megmérgezett nyilak voltak ezek, melyek sokaknál elevenre találtak. — Ha valaki szép szerével, ékes szavakkal megértádná bennünket és azt mondaná, hogy részünkön nagon csekély fáradsággal, elkerülhetetlenül tízezer forint jövedelem cseppen évenként a munkánkba, látszólagos okokkal indokolva állításukat — vajjon mi siketek lennénk.

Az emberek kezét szorították Sunyi Samuval, kit a saját ajtajához támaszkodva hagytak; — mert Samu tisztellett legyen mondva — egy kicsit el volt érzékenykedve természetesen, a beszédétől.

Samunak a jobbik fele éles nyelvvel fogadta a nagy férfut: mert Shukcsa a te-

kintetben egy huron pendült Dunnével. — A Samu gyermekei, egy része a szegletben levő vacon fektüde, egy része fenn ülve, szintén éles kiabálással fogadták az atyjukat, egy kis kenyeret kérve tőle.

A Samu családja mód nélkül szaporodott, minél kevesebb látszott az előttük kíváncsognak, annál biztosabban és gyorsabban jelentek meg e nem kért áldások. Tizenháromra ment már azoknak a száma; de a nagyobbak közül többen világga voltak boszajtvá, hogy a saját erejükön tartásuk felmagukat, haladjanak vagy éhezzenek — a hogy épen jött.

— Te vén bolond! már ismét részegkedtél — ezzel, s ehhez hasonló szavakkal fogadta Samut az ő élete párja; szeretőnek azokat a multéi füllel iránti tekintetből szelidíteni, de ha az igazságos akarják hallani — nem szépihíjtem azokat.

— Részegkedtem! ismétlé Samu, ki sokkal jobb kedvt volt mint, hogy ki jöjjön a sodrából — asszony, sohse gondolj a seres kancsóval: megalapítottam, a szerencsémért. Gyűlést tartottam, a hogy előre megmondtam peked, és mind eljötték és mindnyáján kaptak az indítványomon, kivéve ez a vastag bőrt Baxendalt itt felettünk.

— Ej, mi bajom nekem a gyűléseikkel! válaszolva ingerült hangon a felesége. Nekünk arra van szükségünk, hogy valami falni valóval töltsük meg a belsőrésztünket. Ne rotyogj nekem a gyűlésekről mikor a gyermekeknek az éhségtől mered ki a szemük. Jobb volna ha többsöt dolgoznál és kevesebbet beszélnél.

— Megragadtam az emberek figyelmét — mondá Samu, a pirongatást szemtelen hunyorítással fogadva. Ezek a mi embereink itt Hunterknél, megvételre méltók, rabizolgáknak hűzzék az igit s csekély fizetésüket zsebre téve nem eszünk meg mozgalmat — De végre sikerült őket felrészni, éges kanéozot

dobtam közbük, mindnyájukat feltűzelve küldtem őket haza, hogy kevesebb munkáról és jobb fizetésről álmodjanak. — Qaal ia oda, jött, és beszédet mondott ellenem és Fehér, az a nyomorult vén csondvaz, aki legalább tíz év óta csalogatja a sirját, szintén odajött és ellene beszélt: és Clay Ausztin urnak is épen most kellett közbükün tñni az orrárt, hogy árulást bírdesen az emberek között de azt hiszem, hogy az én nyelvem mindnyájukat lefoztte. Ne legyen Shuch Samu a nevem ha tul nem jártam az eszükön.

— Ha te és a te nyelveld a Temze feekén volnának, tekintetbe véve mind azt a hasznót és jót, mit fent hajtának — bizony nem nagy vesztésé volna — zokogta az asszony a haragja rendesen sirással végződött.

Itt vagyok én és a gyermekek kiknek az éhségtől szinte a szánkpadlásához ragad a nyelvünk és te azzal pocéskodol el a drága idődet, hogy az ilyen haszontalan gyűlésekben handa bandazol. Nem szégyenled magadat, hogy a helyett, hogy dolgoznál mint a többiek, összedugott kezekkel töltöd el a napot.

— Kenyér kell! — viszonzá Samu egy király méltóságával, nem kenyér az a mivel tégedet és a gyermekeket ma holnap el foglak látni hanem ürücombok és szárnyas pecsenyékkel.

Mondom, hogy a szerencsém meg van alapítva.

Lárfári! viszonzá az asszony. Ha te rád hallgatna az ember, az utóbbi tíz esztendőben legalább negyvenszer meg volt a már csinálva. Szeretném tudni, hogy mi haszna volt a te örökök henczegezésnek? — En befogom a számat ha nem tudnák ékesen beszélni.

Samu titokteljesen intett a fejével s magyarázatba ereszkedett. Ha nem lett volna

mámoros bizonyosan ovatosabb lett volna. Feltételtre hatva, s hangját mérsékelve azt mondá:

Ajánlatokat kaptam, és azok az ajánlatok melyeket elfogadtam tégedet és engemet is urrá tesznek.

Dolgozni! kiáltá karjait visszatartó mozdulattal emelve fel a dolgozással felhagytam! felette állók annak sokkal magassabb állást foglalok el mint hogy olyasmire alázzam magamat. Asszony, a londoni Munkás Egyesület vezérfőnökei előismeréssel vannak tehetségeim iránt, s a kebelükbe vettek, és a Hunter czegek igazgatójává neveztek ki, azt mondták:

— Hívja össze az embereket, ékes szólással beszéljen hozzájuk, bírja rá őket, hogy saját jogaitak elismerjék, és azokért küzdjenek; ha sikerül azokat megnyerni, akkor előismeréssel leszünk maga iránt, és szép fizetést kapunk. Asszony, mindezeket megcselekedtem. Az embereket összehívtam, beszéltem velük, tűzte hoztam őket, némelyik odáig van, hogy alig várja, hogy kitörjön, ezentúl már csak annyi a dolgom, hogy ezzel a nyelvemmel, melyről te oly kicsinylőleg beszélsz féken tartam őket, és úgy éljek mint egy ur. Az első heti fizetésemből is kaptam némi csekély előleget.

Samu egy aranyat dobott az asztalra. Shukcsa, még mindig zsörtölődve oda rohant és felkapta. A gyermekek, az öröm, csudálkozás vad kiáltásával, s az éhséggel vele járó kételkedéssel szaladtak szintén az asztalhoz, hogy azt lássák. — Samut a családja öröme, nevetési roham fogta el, s hogy azt annál kényelmesebben tehesse, hátra vetette magát, de miután épen ekkor nem állott bizonyosan a lábain, az egyensúlyt elveszítve a földre terült.

Hagyjuk Shukcsa a férje felemelésével baidolni, vagy hagyjuk őt ott fekvő a

mi valószínűbb, hogy történt vele — jűnk vissza Clay Ausztinhoz.

Egy pillanatig a Qual Péter ajtaja előtt állott, Péterrel beszélgetett mielőbb birt ment volna, midőn Qualné szaladt le hozzájuk.

— Epen az urat kerestem — mondtak Ausztinnak. — Egy ember hozta ezt a csulát, — és egy papirosra alá írta a nevem.

Ausztin átvette a feléje tartott sürgő felbontotta, átolvasta; és akkor az ő gyatározott modorával arra kérte Qualt hogy a bűrdődjébe tegyen egy pár való változót, s a fekete kabátját, legkészen minden mikorra visszatér, s a gyors léptekkel ment tovább.

— Vajjon miféle újságot kapott? — mondá Qualné, amint a férje mellett Ausztin után nézett.

Vajjon hova hívták? — Az nem a mi dolgunk — viszonzá Péter; mert ha az lett volna bizonyosan tunkra adta volna.

Feleség, hallottál valamit arról a bizonyos ajánlatról, mely még mindig függő van? Ut ezor forint évi jövedelmet ígér nek aki mindig csak a saját dolgát igazgatja s a más dolgába soha sem avatkozik.

Ausztin Hunter urhoz volt utban gyakori esteli vendég volt ottan. De ma egy felmutatható oka volt az oda menésnek, — egy szívesseget kért ment oda; és az elég lett volna arra, hogy léptek gitsa.

Hunter Florence a nyári és szeli mályában a virágházba nyíló szobában egyedül, — ő nem volt többé az a kedv impulzus de kissé alkalmatlan gyermekem nem egy kedves fiatal leány.

(Folyt. köv.)

ül a Grasdánin tagadja az orosz és francia államok közönségét. Gervais tengernek a Vauxhallban, Pavlovban tett látogatása nagy demonstrációra szolgáltatott alkalmat. A nép a Marcellaise hangjai között rivalgott örömeiben Gervais felé. Gervais köszöntet mondott a tanúsított rokonszenvért.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, augusztus 5.

— **K. K. Egyetem.** A wüzburgi egyetem rectori hivatala valami nyomtatványokat küldött a kolozsvári Ferencz József egyetemnek. Az okos, alapos, lapos, vasalapos német, úgy ezimete a kolozsvári egyetemre levelét, hogy: die k. k. Universität in Klausenburg. Ugy látszik, hogy a német csodabogaras koponya nem igen respektálja azt a bizonyos „és“ szócskát, és nem akarja tudni azt sem, hogy a kolozsvári egyetem csak m. kir. egyetem minden „kaiserliche“ nélkül.

— **Angol misszek Kolozsvárt.** Miss Margaret Fletcher és Miss Roze le Quesne festőművésznők Angolországból jelenleg Kolozsvárt tartózkodnak; a Hungaria szálloda baba van szálva, az érdekes angol hölgyek, kik elragadtatva beszélnek Erdély természeti szépségeiről.

— **Rendkívül érdekes lesz** a szombati színi előadás, melyet a nőegylet rendez, a mely műkedvelők által adatik elő. A próbákat Megyeri Dezső vezeti s azok már gőrdülnek a leggyönyörűbben. A színi előadások a sorrendje ez: Az egyetlen leány rigóitól 1 felvonásban írta gr. Predro Sándor. Közreműködnek: Hatházi Sándor, László Árpád, Jancsó Lajos, Horváth Kálmán, Bodó Lajos, Boér Margit, Szathmáry Ilona, Hécey Aranka, Rosenberger Fanni, Hécey Erzsike, ezt követi gyerek Ballet, a melyet Földi ballet mester fog vezetni.

— **Beckoy János** a kolozsvári nemzeti színház volt tagja és díszlet festője, ki pár évvel ezelőtt a szegedi színtársulathoz szerződött volt és a tavasszal betegesen került vissza Kolozsvárra, — ma reggel meghalt. Beckoyt sorvasztó tudóvész ölte meg, mely már egy év előtt fellépett.

— **Színház.** A „Denevér“ került a nyári színházban előadásra tegnap este. Kasai tegnap hirtelen rosszul lett s e miatt nem játszhatta a fogházfelügyelőt, melyet Pusztay vett át. A multkori előadásához képest ez alkalommal különben jelentékeny szerepcserék is történtek. Eisensteinné szerepét Posfai Ella, a szobaleány szerepét pedig Váradi Miklósné játszta diszcretül és sok sikerrel. Az előadás különben gondos volt és kitűnően mulattatta a közepes számú közönséget; a sikerhez hozzá járultak eleven játékokkal Szathmáry, Megyeri, Pusztay, a darabban előforduló táncot megismételték, Posfai E. népdalait megújították.

— **„Traviata“** (A tévedt nő) opera multkor előadásának sikere arra indította az igazgatót, hogy ez előadást holnap este ismét megismételtesse. E szerint holnap Verdiné eme szép operája ismét színe kerül Posfai, Zajonghy és Hadayval a főbb szerepekben.

— **A vetések** Kolozsváron és környékén általában kedvezők. A buza, rozs aratása már jár vége felé s kezdetét veszi itt-ott a cséplés. A gabonafélék mindent jól megtelek, különösen a tavaszi vetések mutatnak a szokottnál jobb eredményt. A tengeri gyönyörű fejlődésben van mindenfelé. A nyári sok esőzés ennek vált leginkább hasznára. A burgonya hasonlóképpen kitűnően igérkezik. Paszuly, zöldség, különösen a káposzta dúsan fejlődött. Csak gyümölcs van nagyon kevés. A zöld hernyó csaknem minden pontján a város határának tönkretette még virágjában.

— **A szőlőtermés** Kolozsváron ez ideig jól mutatkozik. A gerezdek sűrűn állnak a karokon s jó fejlődésben indultak. Ha az időjárás ezentel is kedvezni fog, olyan bő szüretre lehet Kolozsváron kilátás, a milyen már évek óta nem volt.

— **A szépitő egyet** javára forintos nyugdíjakat kiváltottak: Burgya Tivadar, Horváth János, Kilin, Dániel Silberer Lipót, Spanner János. Az egyesület választmányának a nemesszavú adakozóknak hálás köszönetét nyújtotta.

— **Kossuth arcképének leleplezése.** Makó város, melynek Kossuth Lajos díszpolgára, a nagy hazafi életnagyságu arcképét lefestette és azt augusztus 25-én nagy ünnepélyességek között leplezte le. Az ünnepély rendező-bizottságának élén Major Miklós polgármester áll s a bizottság a napokban állapította meg a programot. Az ünnepélyre vendégeket meghívják Helfy Ignáz, Ugron Gábor, Justh Gyula, Széll Ákos és br. Wasmer Adolf képviselőket is. Aug. 24-én este fél 9-kor fáklyászenét rendeznek s az ünnepi szónoklatot Molnár Albert polgári iskolai tanár fogja tartani. 25-én reggel fél 9-kor isteni tisztelet, utána meg díszközgyűlés lesz, a melyen az arcképet iskolai alapítvány Kolozsvári Központi Egyetem Könyvtára Grunwaldi penitenszárda ünnepélyes

ünnepélyesen leleplezik. Délben banquet lesz a „Nemzeti“ vendéglőben s a polgármester az ünnepély végén az elutazó vendégekhez búcsúdvözetletet intéz.

— **A dinyék.** Kondor Kálmán a debreczeni híres dinye termelő megérkezett vele együtt megérkezett a dinye saison is. Híres dinyéi a Belhid utcában várják vevőiket és bizonyára nagy kelendőségnek örvendek.

— **Sikerült zergevadászat.** Mint nekünk Brassóból táviratozzák, tegnapelőtt a Királykő alján és a Bucsens sikerült zergevadászatok voltak. Résztvettek a vadászatokban: Egerváry Gyula a „Vadászlap“ szerkesztője nevével és két fiával, Vay Lajos gróf és neje, Tompa főszolgabíró, Orlovsky Gyula kir. erdőgondnok és Réti Imre törsvári várnagy. A hajtásokban sok zerge került előjük. A vadászok két gyönyörű bakot löttek.

— **Üres a pénztár.** A vallásügyi miniszter, mint annak idejében közöltük az esztergomi főgymnáziumi szegénysorsu káplánok segélyezésére a primási birtokok ez évi jövedelméből 10.000 forintot utalványozott, úgy hogy az utalványozott összegből most 5000 forint oszson ki a kápláni helynöke segélyre szorult káplánok között. A szegény káplánok nagyon megörültek a vallásügyi miniszter utalványának, mert a megboldogult minden évben ennyit adott szegény káplánjainak és az utalványozott összeg kifizetését már ugyancsak várják, de miután — mint tudósítónk közli — a primási pénztár ez idő szerint majdnem egészen üres, a kiutalványozot összeget még mindig nem lehetett kiosztani. Minden káplán 50 forintot kap ha megteheti a kassza.

— **Vízvály az oláhok közt.** Babes Vincze, a hazai oláh nemzetiségi párt ismert vezére ellen erős állást foglaltak a romániai lapok. Maga a nagyszebeni „Tribuna“ sincsen teljesen mellette, de hogy az egyetértést meg ne bolygassa s a közös működésnek akadályt ne vessen inkább hallgat. A „Romoni“, „La Liberté“, „Roumaine“, „Gazeta Nona“ és „Tiupul“ azonban erős szemrehányással illetik Babest, hogy a nemzeti pártot helytelenül vezeti. E támadásokkal szemben Babes a „Tribuna“ 160. számában hosszabb levelet közöl, melyben arra kéri a hazai oláh sajtót, hogy minden kommentár nélkül közöljék a romániai lapok támadását mindaddig, míg a legközelebbi összejutendó gyűlés a dolgok állapotáról nyilatkozik.

— **A biharmegyei botrány.** Biharmegye közigazgatási bizottsága hétfőn tartotta Beóthy alispán elnöke alatt havi gyűlését. A közegészség-tágyról megnyugtató adatokat jelentett a főorvos. — Az ülés napirendjének legfontosabb mozzanata Tóth Dezső megyei főügyésznek azon kijelentése volt, hogy a Biharmegye kórházánál tapasztalt rendellenességek tárgyában Korda K. főorvos ellen indított fegyelmi ügyének vizsgálásvor Kazay Kálmán osztályorvosnak elő hivatalbeli mulasztására talált, melyeknek alapján a fegyelmi eljárás megelőző vizsgálat elrendelését indítványozni hivatalos kötelességének tartja. A közigazgatási bizottság rosszaságát fejezte ki Kazay hivatalbeli mulasztása miatt, a vizsgálatot ellene elrendelte s állásától felfüggesztette. Az ismeretes kórházi ügyben annak idején dr. Kazay tette meg a feljelentést dr. Korda K. kórházi igazgató orvos ellen.

— **Letartóztatott gróf.** A bécsi országos törvényszék megkeresésére hétfőn Nagyszebenben letartóztatták Vasquez Miksa grófot, akit állítólag családja miatt 1887. óta köröznék. Egyelőre a nagyszebeni törvényszéknél helyezték fogságba.

— **Katonai affaire Bolognában.** Bolognából érkezett távirati jelentések szerint vasárnap este ott igazalmas eset történt. Az 50-ik gyalogezred néhány tisztje a színház előcsarnokába ment, hogy kérdőre vonják egy polemia miatt egy élelmez szerkesztőt. Több polgárember inzultálta és kövekkel dobálta a tiszteket, mire ezek fegyvereikhez nyultak és revolverlövéssekkel megbesbesítettek három polgárt de szerencsére mind a három könnyű sebet kapott. A hadügyminiszter elrendelte a vizsgálatot. A tisztek ellen fegyelmi eljárást indítanak.

— **A világ pénzkészlete.** Egy német szaklap szerint a civilizált államok pénzkészlete 21.207 millió márká, miből 63 százalék arany- és ezüstpénz. Ebből esik Nagy-Britanniára a gyarmatok nélkül 2652 millió (83.7 százalék arany), a latin pénzegységet államaira 7395 millió (56.7 százalék arany), Oroszországra 1050 millió (73.3 százalék arany), az osztrák-magyar birodalomra 530 millió (30.2 százalék arany), Németalföldre 349 millió (23 százalék arany), skandináviai országokra 157 millió (73.2 százalék arany), az észak-amerikai Egyesült-Államokra 3756 millió (66.3 százalék arany). A lakosság száma szerint kiszámítva Nagy-Britanniára 71.1, a német birodalomra 56.3, a latin államokra 78.6 (itt Franciaország a mérvadó), Oroszországra 11, az osztrák-magyar birodalomra 13, Németalföldre 81, Skandináviára 24 és az Egyesült-Államokra 65.9 márká esik.

— **A zónatarifa Németországban.** A „Berliner Tagblatt“ jelentése szerint a vasútiügyi miniszter által kálításba helyezett életbeléptetése a zónatarifának csakis az összes külvárosi forgalomra fog kiterjedni, még pedig szeptembertől kezdődőleg. A miniszter nem tart attól, hogy ez intézkedés a bevétel csökkenését idézné elő. A viteldij harmadosztályon 7-5 kilométer után 10 fillér, 15 km. után 20 fillér, azontul távolságokra 30 fillér lesz; másodosztályon 15, 30, 50 fillér; az első osztályon pedig 20, 40, 60 fillér lesz az adott távolságok után.

— **A megbüntetett vasutasok.** A magyar államvasutak régi tisztviselőit, a kik Baross miniszterhez az ismert petíciót beadták, a Budapestről való elhelyezésen kívül egyéb kalamitás is érte. Kérvényük ugyanis, — a „Híresarnok“ szerint — melyet közel harmadfelezer tisztviselő irt alá, nem volt kellőleg fölbélyegezte s ezért most az összes aláírókat meglelelezzik, úgy hogy e kérvény révén közel 4000 forint fog b-folyjni az államkincstárba.

— **A legdrágább indóház.** Bombayban most készült el a világ legdrágább indóháza. Nem kevesebb mint négy millió font sterlingbe került. Ily összeget még sehol sem fordítottak semmiféle pályaudvarra. De a bombayi indóház ritkítja is párját. Ó-ind stilben épült, gazdag művészi díszítéssel. Középső kupolája fölött a haladással legóriási óriási szobor-csoportja emelkedik. A belső nagy csarnokot Viktorián angol királynő és India császárnőjének nagy szobra díszíti, allegorikus alakzatokkal körülveve.

— **Vermérgőzés színes harisnyával.** Az utóbbi időben gyakran fordultak elő vermérgőzés esetei, melyeknek oka a színes harisnya volt. Berlinben a minap súlyosan megbetegedett egy nő. Új vörös harisnyát hordott pár nap óta s a mérges festék egy parányi seben át a vérébe vegyült. A szerencsétlennek le fogják vágni a jobb lábát.

— **Családi dráma.** Megrendítő gyilkosság tartja izgatottságban Klagenfurt városát. Nikolini állami erdőőr egy barátja Kubovszky Ágost fogtechnikus saját lakásán meggyilkolta. Kubovszky észrevette, hogy barátja visszaélt a vendégjoggal, sokkal többet engedett meg magának nevével szemben, mint a mennyi őt barátja házában megillette volna. Arról is kétségtelen bizonyítékot szerzett magának Kubovszky, hogy felesége viszonzotta az erdőőr gyengéd érzelmét. Vasárnap azzal távozott el hazulról, hogy vadászatra megy s megígezte felesége előtt, hogy talán csak másnap tér vissza. Kubovszky né férje távollétét felhasználva, kedvese lakására ment s a hűtlen asszonyt és kedvesét bizalmas együttlétben találva rájuk tört előrántotta törét, azt Nikolini szorta, ki szörnyet halt, de Kubovszky né megmenekült. A férj pedig maga jelentkezett a rendőrségnél.

— **Váratlan örökség.** Nem mindennapi módon jutott nem várt örökséghez egy livornói horgany öntő. Sok év előtt ugyanis egy caccinai ur (Pisa mellett) fiatal leánykát kiváltott az árva házból és azt föl is nevelte. atyailag ápolván és támogatván a leánykát addig, míg a leány felnőtt és egyike lett a környék legszebb leányainak. Itt megszünt az atya s előtérbe lépett az udvarló, kinek ostromlására a leány nem adott semmit mire a pártfogó úgy járt el, hogy a hatóság 30 havi börtönnel büntette. A leány később egy fiúgyermeknek adott életet, ki a pisai lelencházban Bernardeti Pietro név alatt felnőtt s miután egy gyermektelen livornói mesterségre tanította s később fizetést neki átadta, megönsült s családot alapított. Bár elégedetten de mégis nyomasztó anyagi viszonyok között élt a család midőn, a mult hétfőn legnagyobb csodálattal megjelenik a műhelyben egy hivatalnok s a mester tudtára adja, hogy Pisában most elhalt atyja, — kinek létezéséről neki eddig tudomása sem volt — halála előtt elismerte fiának s reá örökségképen 200.000 lírát hagyott.

— **A hol nincs lutri.** Merán nemcsak kellemes, szép város, hanem van egy olyan nevezetessége is, minővel más osztrák város nem dicsekedhetik. Nincs benne lottó. Már évek óta oly kevesen raktak a lutribba, hogy a lottógyűjtő bérője nem tartotta érdemesnek ezt a foglalkozást. A kincstár pedig új bérlet nem kapott s most Meránban nincs többé kis-lutri.

— **Bismarck sulya.** Mióta a vas-kanozellár a politikai élettől visszafélt, testi sulya tetemesen gyarapodott. Mind minden évben úgy az idén is megmérte magát a „Bismarck-mérleg“ és jelenlegi sulya 210 font, 1874-ben 207, 1876-ban 219, 1877-ben 230, 1878-ban 243, 1879-ben 247, 1888-ban 237, 1881-ben 232, 1883-ban 202, 1885-ben 205, 1886-ban 207, 1887-ben 207 és 1890-ben 204 fontot és 300 grammot nyomott.

— **Istenítélet.** A „Kikindai közlöny“ hozza a következők történetét: „Bisztricián, Szerbiában, a viharok tönkre tették az ide-termet, a mi arra indította a falu véneit hogy öszebujjanak a korcsmában s megbe, széljék, hogy mi módon állanak boszut az istenen ezért a csapásért Átkozódtak, for- teljes módon szidták a szenteket és a boszorkányt, a ki a viharokat rendeli. E közben újra kitört a vihar, mire a korcsmáros dthében fegyvert ragadott, kiment a kapu elé s az égre emelve puszkáját s szavakkal sújtotta el: „Hád lövők isten hogy vége legyen már a viharoknak.“ Egy cigány is követte a neki bősztült embert. Alig sült el a puská, hatalmas villám csapott le s a korcsmáros meg a kíváncsi cigány holtan rogyott össze. A nép az isten ítéletét látja a dologban.

— **Szörnyű boszu.** Wayneban (Nyugodt-Virginia borzasztó módon állt boszut egy Brumfield nevű gazdag polgáron valami ellensége. Felbérlette az északnyugati vasut-társaság vonalán dolgozó olasz munkásokat hogy Brumfieldet, meg a családját irtsák ki a föld színéről. Az olaszok, számszerint vagy ötvenen vállalkoztak is a véres munkára, s pnteken este — előbb jól bepálinkázván — megtámadták áldozatuk házat. Brumfield a két fiával hősiesen védekezett. de a tulerő csakhamar legyőzte őket. Az olaszok mind ketőjüket csakhamar legyőzte őket. Mikor a férfinéket kiirtották, megsejték a földet

családnak, megölték az asszonyt s kis gyermekeket, azután pedig a holttesteket darabokra tépték, házat kirabolták s végül felgyújtották. A környék lakosságát annyira felháztotta ez a borzasztó kegyetlenség, hogy a legkomolyabb készüléket teszik arra, hogy az olasz munkásokat meglincseljék.

— **Róvid bolondság.** Érdekes eset történt nemrég Amerikában. Blücher Ferdinánd gróf, Blücher sziléziai hercegnek a fia, Brooklynban, családja tudta nélkül nőt vett egy Loeb Alma nevű csinos fiatal leányt. A házasság azonban szokatlan rövid ideig tartott. Az asszony nővére ugyanis tudomást szerzett a titkos házasságról és Milwaukeebe utazott, a hol épen a vasutnál találkozott a fiatal párral. Innen együtt mentek vissza Elkhardt-Lakeba, a hol az új asszony nővére rá akarta venni a grófot, hogy a feleségét 24 óra alatt hagyja el és kötelezza magát, hogy a válópör ellen semmiféle akadályt nem támaszt. Megkérdezte a fiatal gróftól, hogy miből tartja el az asszonyt. A gróf azt mondta hogy atyjától 150 dollárt kap, de megfedkezett arról, hogy az atyja, ha megtudja „mésalliance“-t, bizonyosan meg fogja tőle tagadni a segítségét. Beszélgetés közben a fiatal emb-r elsóltta magát, hogy ő a leányt csak azért vette el, mert azt hitte, hogy nagyon gazdag. Ezt a brutális nyilatkozatot a szegény kis menyecske is meghallotta és rögtön beleegyezett a nővére kívánságába, a ki választ tanácsolta. A fiatal gróf erre eget földet ígért, hogy a tényleg gazdag leány a felesége maradjon, de az asszony még az nap vizsautazott szüleihez Brooklynba.

— **A kolera.** A kereskedelemügyi miniszter a következő távirati rendeletet intézte a fiemei tengerészeti hatóságokhoz: A kolérának Syriában való elterjedése következtében elrendelem, hogy a Messina és Tripolis közt fekvő kikötőkből érkező hajók hét napi megfigyelés alá vetessenek és az érkezők Caramanie és Syria kikötőiből. Adalát illetve Jaffát még beleértve, orvosilag megvizsgáltassanak. Kelt Budapesten, 1891, évi július hó 31-én, Baross s. k.

— **Pétvári németek Bismarcknál.** Németország volt birodalmi kancellárját az a megtiszteltetés érte, hogy a pétvári német segélyző-egylet küldött-sége meglátogatta Kissingenben. Az egylet a kancellárt az egylet disztagjának választotta volt s a küldöttség azt akarta megköszönni, hogy a herceg a disztagfogadot elfogadta. Egy albumot vittek a pétvári németek Bismarcknak, mely az orosz főváros szépségeit foglalja össze képekben. Bismarck a küldöttséget nagyon szívesen fogadta s a nevének is bemutatva, azután pedig meghívta reggelire. Ivának pedig magnum áldomást az orosz és német barátság megszilárdulására, a mint ily alkalommal az illendőség magával hozza.

— **Nincs többé cserebogár.** Két francia tudósak köszönhetik a világ, ha egy szép reggelen arra ébred fel hogy nincs többé cserebogár. Erre néve Párisból azt írják hogy a francia akadémia e hó 27-ki ülésen két zoológus: Prileux és Delacroix nevezetes fölfedezéssel állott elő. Szerintük a cserebogarat ezentul könnyű szerrel végképp ki lehet pusztítani a legnagyobb területéről is. Egyszer-ten ki kell ázni néhány száz cserebogár-csimaszt és behinteni a Botrytis tenella nevű apró gomba csiráival. Ez a gomba hihetetlen gyorsasággal szaporodik el a csimazokon és rövid idő alatt megöli az állatot. A csirák-ka behintett csimazokat ismét szét kell szórni s a néhány száz állat csakhamar ráragasztja baját az egész generációra. Néhány hónap alatt minden cserebogárcsimasz elpusztul a területről. Az említett francia tudósok nagyban fogják tenyészteni azt a hasznos gombát hogy minden gazda könnyen szerzhessen magának csirát.

— **Franciaországi rémkronika.** Párisban vasárnap egy nyolcz tagu család szengőzzel öngyilkosságot kísérelt meg. Midőn segítségre siettek, a nagyanysa s a legifjabb gyermek már halva volt. Egy gyermek felgyógyulásához kevés reményt tűnek. A család megmenekült öt tagja irtoztató nyomort nevez meg a tett oka gyanánt. — Tillersben tegnap egy Delorm nevű ember a csatornába ugrott, miután három kis gyermekét előzőleg a vízbe vetette. Delorm egy hét előtt vesztette el nejét s annyira szívére vette a csapást, hogy megörlt. Eddig csupán egy holttestet sikerült kihalászni. — Saint-Palais helységben egy néptáitónő gyermeket szült, — hogy ezt eltitkolja, a csecsemőt darabokra vágta s a kályhában elégette. Midőn a gyilkos anyát tegnap letartóztatni akarták, ez evelt fölmet-szette. Meg élt, midőn a kórházba szállították. — Tegnap éjjel egy órákor a dijeni erdő-nél egy verében heverő férfi alakot talál-tak. Midőn elszállítottani akarták, kitűnt, hogy az illető Heller Marcellina, férfi ruhába öltözött asszony. Azt valja, hogy álmában követte férjét, a kit egy szerelmi kalandnál meglepni akart. Az est homályában valaki azonban megtámadta és leszúrta. Sérülései súlyosak. Minthogy a nő a város legjobb kö-reihez tartozik, a rejtélyes eset nagy fel-tűnést kelt. — Az orléansi-vonalon Daanlas állomás közelében egy személyvonat kiskilott Három teher kocsi darabokra szúródott, agé-pész szörnyet halt, a fűtő pedig súlyosan megsérült, az utasok közül többen könnyű sérüléseket szenvedtek.

— **A n-várad i partastület ifjuságának egylete** által 1891. augusztus hó 15-23. napjain Nagyvárad város védnő-sege mellett országos s g é d- és tanoncz-munka kiállítását rendezték az ünnepélyes

megnyitás 1891. augusztus hó 15-én d. e. 11 órákor. Berekesztés augusztus hó 24-én. Ki-állítási helyiség a »Fekete sas« emeleti nagy termei és mellékterméiben mintegy 4000 ki-állítási tárggyal. 1891. augusztus hó 16-án d. e. 9 órákor a latin szert. székesegyházban ünnepélyes lobogó szentelés és ugyanott az udvaron fellállított emelvényen a lobogó-szegek beverése, délután az egylet 10 éves fennállásának megünneplése alkalmára néptünnepély a Rhédey-kertben és este táncvígáalom. A részletes tárgysorozatot bárki magának a kiállítási irodában (»Fekete sas« szálló 17. sz. szoba) megszerezheti.

Idegenek névsora

(augusztus 5.)

Hungaria szálló. Schönfeld Mór kereskedő Bécs, Polák Ignáz, Dillman F. kereskedő Bpest, Br Rud. nyánszky táblabíró, Rosenstein Miksa kereskedő, Dr. Szádeczky Gyula tanár, Lang Ernő igazgató Bpest, Miss Margaret Fletscher és Miss Roze le Quesne fes-tőművésznők Angolország. Schönfeld Leo kereskedő Frankfurt. Dr. Kálmán Mór tanár Bpest, Pál Gy. ta-nító M. Vásárhely.

Erzsébet szálló. Mandlich N. ny. számtanácsos, Grünwald N. utazó Bpest, Papp József és kir. száza-dos Grácz, Hering M. kereskedő Sz. Ujvár, Küchler T. utazó Bécs, Strasser M. vállalkozó N. Szeben, Wein-berger S. utazó Bécs, Nuričan J. tanár Bpest, Reichen-berger F. kereskedő N. Vár.

Nemzeti szálló. Grünbaum testvérek N. Vár. ad Scheibelflux Antal mulkatos Torda, Haas Jakab Torda, Kigágy András, Lovics István Br. Horváth Béla B. Hunyad Dr. Szabó János püspök Sz. Ujvár.

Blaizni szálló. Jakab Hírek birtokos Zilah. Mi-s-kolci Lajos histokos Buza, Kállai Lajos utazó Bpest, Szimeon Papp erdész Sínaja, Benedekné birtokos Beth-len, Bíró Gyula, birtokos Egeres.

Törökfő szálló. Kleinberger Herman szatócs Aranykut Rosenfeld Elek vállalkozó Székelyhid.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti távirata.)

Országgyűlés.

Budapest aug. 5.

A képviselőházban ma délelőtt folytatták a közigazgatás államosítá-sára vonatkozó törvényjavaslat tárgya-lását.

A zárbeszéd után Helfy tiz orsz. gy. képviselőnek aláírásával indítvá-nyozza a névszerinti szavazást.

Elhatározottatott annak holnapra való halasztása.

Ezután Ábrányi Kornél interpel-lált a Berehtolstein tábornok be-széde ügyében, melyet állítólag Use-lachoz és a fiemei többi Jellasichek-hoz intézett.

A miniszterelnök erre felolvassa a tábornok szószserinti beszédét.

A felolvasott beszédből kilágl-lik, hogy az „Agramer Tageblatt köz-lése hazugság.

Budapest, aug. 5.

A képviselőházban délután fél egy órákor fejezték be az államosítási tör-vényjavaslat első szakaszát. A zár-beszédet Perczel előadó tartja.

Budapest aug. 5.

Az ellenzéki lapok mai számukban részletesen foglalkoznak Szapáry Gyula kormányelnök tegnapi nyilatkozatával.

A kormánynak határozott vere-ségét látják benne, bár elismerik, hogy az ellenezék kijátszása czéloztatik.

Valamenyi lap kíváncsi arra, hogy Apponyi gr. minő álláspontot fog el-foglalni a dolgok jelenlegi állásával szemben.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Regale utalványokat

illetve

kötvényeket az esedékes kamatok külön megtérítésével teljesen a hivata-los árfoalyam jegyzés szerint fizeti.

Ez év folyamán a forgalomban levő 5 százalékos magyar papírjardék és a

4 százalékos magyar aranyjardék kötvényeknek egy részén az utolsó szel-vény került bevitásra, ennek esedékessége után csupán a szelvény utalványok benyújtása ellenében új szelvény ivenk fognak kiadatni, melyeknek be-szerzését jutalék nélkül készséggel közvetíti

FOLLY VICTOR

bank és pénzváltó üzlete.

Cluj-Napoca. Kolozsvárt.

Hirdetések.

Sz. 2592—1891.

741. (3—3)

Árlejtési hirdetmény.

Szamosujvár város tulajdonához tartozó 32. számú szamosi nagy vámoshid kijavításának biztosítása végett

folyó évi augusztus hó 25-én d. e. 10 órakor

a tanács termében zárt ajánlatok elfogadásával egybekötött nyilvános árlejtés tartatik; a mely napon a deási kir. építészeti hivatal által kidolgozott műszaki iratokban előírányzott **2734 frt 77 kr.** kikiáltási árszszegnél legkevesebbet ígérőnek fog a munka kiadatni.

Az árlejtési kívánók kötelesek a kikiáltási ár 10%-kát bántépénztul letenni.

Az árverési feltételek és a műszaki iratok a város gazdasági tanácsnoknál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Szamosujvár sz. kir. város tanácsa, 1891. évi július hó 29-én.

Placintár Dávid s. k.,
polgármester.

Osztlán Kristóf s. k.,
főjegyző.

Sz. 186—1891, végreh.

752. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alólt kir. bir. vgr. hajtó-ozennel közhírré teszi, miszerint a szászregeni kir. járásbírósnak 1891. évi 4402. polg. számú végrehajtást elrendelő és a tekei kir. járásbírósnak 1891. évi 1230. polg. számú kikiáltó végzése folytán libánfalvi Kornya Demeter végrehajtató részére Tavasszi Juliánna, Anna és Horváth Dávid végrehajtást szenvedők ellen 240 frt o. é. tőke s járulékaik iránt kielégítés képpen 1891. évi június hó 24-ik napján bíróság lefoglalt és 685 frtra becsült ingóságokra a tekei kir. járásbíró 1891. évi 1266. polg. számú végzésével a további kielégítési végrehajtást elrendelte. Ennek folytán az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében Bárbu Párizius ügyvéd végrehajtató képviselő írásbeli jelentkezésre a még eddig fennálló 240 frt tőke, ennek 1888. évi augusztus hó 1. napjától járó 6%, kamatai, s eddig 63 frt 7 krban megállított költségek iránt a 155—1891. végreh. számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtató, foglaltatók s felúlfoglaltatók javára is, a menyinyben ezek is árverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett t.-cz. 103. §-ára, az árverésnek Kis-Fülpösen, a falubíró házában leendő megtartására határnapul 1891. évi Augusztus hó 18-ik napjának délelőtti 10 órája kitzetlik, a mikor a bíróság lefoglalt: I.) Horváth Dávid és neje Tavasszi Juliánna ingóságai, u. m.: 1. Virág, 1. Szőke nevezett tehének, 3 darab kanca: „Pujka”, „Rözi”, „Szarcsa”, 20 darab tejelő és 10 darab meddő juhok, 2 darab két éves nagy kosca, 1 teherhordó ökr-szekér és 1 kis fatengelyű lószekér; II.) Gegő Albertné, Tavasszi Annánál: 5 darab tejelő juhok, 2 kas méhekkel, 1 teherhordó lószekér és 1 szekér széna a legtöbbet ígérőnek az idézett törvénycikk 107. és 108. §-ában megállított feltételek mellett, készpénzért, szükség esetén a becsáron alól is el fognak adni. Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elővezetett rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott t.-cz. 111. és 112. §-ai értelmében az árverés kezdetéig alólt kikiáltó végrehajtónál vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a későbbben beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Kelt Tekében, 1891. évi augusztus hó 2. napján.

KOLOSZ MIKLÓS,
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó emeletes ház.

KOLOZSVÁRTT,

a Belközép-utca és Fa-placz sarkán levő

emeletes ház

eladó.

Értekezhetni: ügyvéd Gajzágó Manóval

746.

KOLOZSVÁRTT.

(1—10)

Csak rövid ideig tart!

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS.

Üzletfelhagyás miatt raktáron levő

VARRÓGÉPEKET

családok és iparosok részére eddig elő nem fordult olcsó árakban eladom.

KOHN SÁMUEL

varrógép-raktár.

Kolozsvártt, belközép-utca 11. szám, (Mikó ház.)

705. (9—10)

Köszgyűlési meghívó.

A tordai

kisegítő takarékpénztár részvénytársulat

az intézet század negyedes fennállásának és vezérigazgatója: WOLFF GÁBOR ur 25 éves igazgatóságának jubileuma megünneplése végett

1891. évi augusztus hó 20-án, délelőtti 10 órakor

a városi közgyűlési teremben

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLEST

TART,

melyre a részvényes tagok tisztelettel meghívotnak.

Napirendre kitzűzött tárgyak:

1. A gyűlés megnyitása s jubileumi beszéd tartása elnök által.
2. Igazgató választmány jelentése, s ezzel kapcsolatosan indítványa közszélu alapítványok tétele iránt.
3. Vezérigazgató üdvözlése titkár által s a jubiláns arczképének leleplezése.
4. Elnöki zárászó, s a jegyzőkönyv hitelesítése.

Kelt Tordán, 1891. augusztus hó 5-én.

750. (1—3)

Az IGAZGATÓSÁG.

Eladó téglagyár.

KOLOZSVÁRTT,

a „Kajántó völgyben“ levő

BOGDÁN ISTVÁN-fele

TEGLAGYÁR,

az ehhez tartozó összes téglagyári gépezetekkel és felszerelvényekkel, valamint 24 kat. hold földterülettel és épületekkel együtt

örök áron eladó.

Értekezni lehet: KOLOZSVÁRTT, özvegy BOGDÁN ISTVÁNNÉ tulajdonossal, Belközép-utca 34. szám alatt.

720. (4—20)

Sz. 12278—1891.

tanács. szám.

Haszonbéri hirdetés.

Kolozsvár sz. kir. városa nyilvános árverezéssel szonbérbe adja Kolozs megyében Kőröd községben fekvő, a ródi 15, 117, 118, 119. és 122. tjkvben foglalt jóságait, mely

1.) Kőröd községben 115 hold szántó és kaszálóból.

2.) Négy curalia is telekből.

3.) Egy udvarházból, a melléte levő ker. és gazdasági épületekből.

A bélemény ideje kezdődik 1891. évi október hó 1-től és 1901. évi október hó 1-ig, tiz egymásután következő évig.

Kikiáltási ár 700 frt évi haszonbér.

Versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy 50 kros bélyeggel látott zárt ajánlataikat folyó évi Szeptember hó 1-től déli 12 óráig Kolozsvár szab. kir. város tanácsához annál inkább adják be, mivel a később érkezettek figyelembe nem lesznek vétetni.

Bántépénz fejében versenyzők kötelesek a kikiáltási ár sz. zalékát készpénzben, vagy letételekre alkalmas értékpapirokban ajánlataikkal egyidejűleg letenni.

Az árverezési feltételek a városház 6-ik számú szabályzatában hivatalos órák alatt bármikor is betekintheők.

Kolozsvár szab. kir. város Tanácsának 1891. évi július hó 28. napján tartott üléséből.

Albach Géza,
polgármester.

Megérkeztem!!

több dinnyeélvezők meghívása folytán

DEBRECENI LEGNEMESEBB FAJTA

Görög- és Sárga-

DINNYÉIMMEL

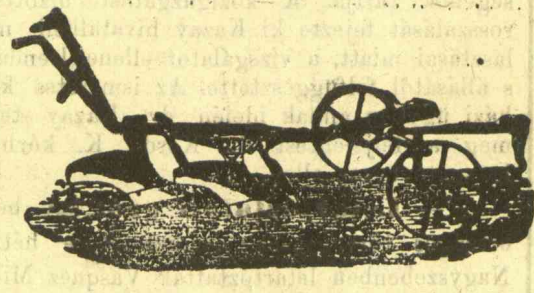
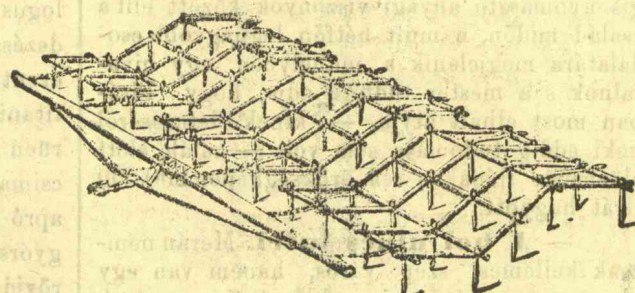
Belhid-utca 2. sz. üzlethelyiségembe és úgy a helybéli mint a vidéki nagy körönséget a legutányosabban szolgálom ki.

Augusztus hó 8-tól már a legkorábban érő Mandling-szólóval is szolgálhatok.

Tisztelettel

KONDOR KÁLMÁN.

747. (1—3)

Gazdasági gépek

nagy választékban.

CSÉPLŐGÉPEK, ROSTÁK,

Trieur, Törökbuza-morzsoló, Szecsavágó, Répavágó, Daráló, Borsajtó, Eke, Borona, Szénagyűjtő stb. stb.

legolcsóbb árak és kedvező fizetési feltételek mellett.

GABONA-ZSÁKOK.

TAUFFER FERENCZ

UTÓDÁNÁL,

Kolozsvártt, belközép-utca 6. szám.

622. (13—2)

